

אתגרי התחבורה בנגב

נייר עמדה- עמותת אורי ירוק

כבישי באר שבע והנגב הצפוני מאופיינים בתשתיות ברמה נמוכה, בחלקים גדולים אינם מוארים, ללא מעקה הפרדה פיסי, וללא מעקה בטיחות בעל פס תחתון לרכבים דו גלגליים. בנוסף אזור זה מאופיין בחוסר המשילות. עבירות תנועה חמורות מתבצעות, לעיתים תוך כדי תיעוד, בידיעה שלא יתפסו ולא יישאו בהשלכות. חוסר המשילות מתאפיין גם בהשחתה של מצלמות על כל סוגיהן, בין אם אלו מצלמות לניהול תנועה או מצלמות מהירות שנגנבות או מושחתות¹. בנוסף לאכיפה הלוקה בחסר בדרום והתשתיות הלא סלחניות, התחבורה הציבורית אינה מעודדת את תושבי הדרום ואת המבקרים בה לשימוש, סיטואציה שמשאירה את משתמש הדרך לבחור אם לסכן את עצמו בנסיעה עצמאית ברכב או בבזבז זמן יקר בתחבורה הציבורית. כל התנאים הללו יוצרים מציאות לא בטיחותית למשתמשי הדרך באזור זה.

בשנתיים האחרונות (2024–2025) נהרגו 70 בני אדם ו-279 נפצעו קשה. מחוז הדרום הוא המחוז עם הכי הרבה ילדים שנהרגו בתאונות דרכים בשנתיים האחרונות- 21 הרוגים, 14 מהם הולכי רגל².

עמותת אור ירוק קוראת לשרת התחבורה והבטיחות בדרכים לפעול להגדלת תקציב הטיפול בתשתיות בהתאם להחלטת ממשלה 3917³ והמלצת מבקר המדינה⁴, לשפר קטעי כבישים אדומים, ולשפר צמתים מסוכנים באזור הנגב ובאר שבע. על נתיבי ישראל לפרסם תוכנית חומש עדכנית אשר לא פורסמה ועודכנה משנת 2021 ולפעול על פי תוכנית זו. בנוסף יש לתגבר ולשפר את תדירותה ואיכותה של התחבורה הציבורית באזור זה ולעודד אזרחים להגביר את השימוש בתחבורה ציבורית, ולהפחית את השימוש ברכבים פרטיים.

על משטרת ישראל ואת"ן לפעול על פי תוכנית אכיפה אשר תותאם למאפייני אזור באר שבע והנגב הצפוני. יש לפעול להגדלת כוח האדם באת"ן כדי להגביר את הנוכחות וההרתעה המשטרתית בכבישים אלו, בין היתר על ידי הגדלת מספר הניידות שיוצבו בכבישי הארץ בכל משמרת והגדלת התקציבים המופנים לאכיפה על פי החלטת ממשלה מס. 3917⁵.

¹ מישיבת הועדה לביטחון לאומי- בריונות בכבישי הדרום, 10.09.25

² נתוני 2025 אינם סופיים.

³ החלטה מס. 3917 של הממשלה מיום 17.07.2005 – תכנית לאומית רב- שנתית לבטיחות בדרכים (דו"ח שייבין)

⁴ מבקר המדינה דו"ח מיוחד- בטיחות בדרכים, מאי 2024

⁵ החלטה מס. 3917 של הממשלה מיום 17.07.2005 – תכנית לאומית רב- שנתית לבטיחות בדרכים (דו"ח שייבין)